

Riskhantering

Allmänt

Ett försäkringsbolag skall ha ett system för intern kontroll och riskhantering som är tillräckligt täckande med hänsyn till bolagets verksamhet. Intern kontroll är en process, som inbegriper de kontorollåtgärder, som försäkringsbolagets ledning och övrig personal utför samt alla de åtgärder genom vilka bolaget försöker säkerställa att

- lagar samt myndigheters föreskrifter och anvisningar iakttas
- förvaltningsorganens beslut efterföljs
- interna föreskrifter, anvisningar, planer och förfaringsätt beaktas
- mål uppnås
- funktionerna är ändamålsenliga och effektiva
- resurserna inom bolaget används på ett ekonomiskt, betryggande och effektivt sätt
- riskerna i verksamheten kontrolleras effektivt
- den ekonomiska och den övriga informationen är tillförlitlig och korrekt.

Med riskhantering, som utgör en del av den interna kontrollen, avses identifiering, analys, begränsning och kontroll av de risker som hänför sig till affärsverksamheten och väsentligt är beroende av den. Ett försäkringsbolag skall ha pålitliga metoder för mätning och uppföljning av risker. När gränserna för risktagning fastställs ska försäkringsbolagets risktagningsförmåga beaktas. Riskhanteringen kan också ta ställning till om risktagandet begränsas för mycket så att det inskränker på möjligheterna att uppnå uppställda mål. Målet för arbetspensionsförsäkrarnas riskhantering är att trygga de försäkrades och försäkringstagarnas lagstadgade förmåner.

En framgångsrik riskhantering hjälper organisationen att identifiera och analysera risker och kan stöda den att upptäcka nya möjligheter. Effektiv riskhantering är också framåtseende. Den sysslar inte bara med vad som har hänt, utan försöker också att identifiera framtida scenarier, som om de realiserar kunde förhindra att bolaget når sina målsättningar. För att kunna hantera risker är det därför viktigt att ha en klar bild av företagets målsättningar. Om riskerna förknippade med vissa målsättningar är oacceptabelt stora och inte kan minskas, kan det leda till det att dessa målsättningar måste tänkas om. Veritas Pensionsförsäkring strävar alltmer efter totalriskhantering (Enterprise Risk Management, ERM), där avsikten är att det finns en riskhet i bolaget där alla risker och deras interaktioner betraktas på ett koordinerat sätt.

I Veritas Pensionsförsäkring finns de största riskerna och möjligheterna i placeringsverksamheten, dvs. hur man lyckas med en placeringsverksamhet som är både betryggande och ger tillräcklig avkastning. Betydande risker utgör också

- placeringsrisker
- informationsrisker
- affärsrisker

- att verksamheten försvåras pga. externa orsaker
- imagerisker
- personrisker
- regleringsrisker.

Riskhanteringsprocessen i Veritas Pensionsförsäkring

Veritas Pensionsförsäkrings styrelse har det primära ansvaret för intern kontroll inklusive riskkontroll. Styrelsen godkänner årligen en riskhanteringsplan. I planen identifieras de väsentligaste riskerna i bolagets verksamhet. Dessutom fastställs metoder för att mäta, kontrollera och uppfölja riskerna. I riskhanteringsplanen har riskerna klassificerats till försäkringstekniska risker, risker i placeringsverksamheten samt till operativa och övriga risker.

Styrelsen fastställer dessutom årligen en placeringsplan för bolagets placeringar. Placeringsdirektören, som är direkt underställd verkställande direktören, ansvarar för kapitalförvaltningsverksamheten. Bolaget har också en placeringskommitté som behandlar principiella frågor kring placeringar och placeringsrisker. Kommittén består av verkställande direktören samt representanter för placerings-, ekonomi- och aktuariefunktionerna.

Bolaget har en riskhanteringsfunktion som rapporterar till chefsmatematikern. Funktionen identifierar, analyserar, övervakar, mäter och rapporterar om bolagets risker samt utvecklar principer och analysmetoder för riskhantering. Placeringsriskerna har den största direkta resultat inverkan och utgör därför den mest betydande riskkategorin i bolaget. Därför kräver placeringsriskerna kontinuerlig analys och rapportering. Riskhanteringsorganisationen och dess funktioner beskrivs i detalj i riskhanteringsplanen.

För att säkerställa verksamhetens normenlighet har bolaget en compliance-funktion. Funktionen är en del av den interna kontrollen. Compliance-funktionen säkrar att myndigheters föreskrifter och bolagets interna anvisningar efterföljs. Bolagets bolagsjurist ansvarar i egenskap av Compliance Officer för compliance-funktionen tillsammans med en compliance-specialist och den övriga organisationen.

Bolaget har också en intern revisor, vars främsta uppgift är att bidra till att trygga att bolagets riskhanterings-, kontroll- och förvaltningsprocesser är effektiva och fungerar i enlighet med uppställda mål och fastställda verksamhetsmodeller. Ramarna för den interna revisionen fastslås av styrelsen i form av en årlig plan för intern revision. Den interna revisorn rapporterar till styrelsen om sina noteringar i regel en gång per år och till revisionsutskottet kvartalsvis. Därutöver kompletterar bolagets chefsmatematiker och de externa revisorerna kontrollen med sina observationer.

I de nya Solvens II -reglerna, som bereds inom EU, förutsätts att ett försäkringsbolag regelbundet ska göra en bedömning av alla relevanta risker och av sitt från den här riskbilden följande behov av solvenskapital på en tidshorisont som återspeglar bolagets strategiska planering. Den här utvärderingen kallas ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) och det är möjligt att ett motsvarande krav i tillämpliga delar kommer att inkluderas i den nya solvenslagstiftningen som förbereds för arbetspensionsbolag.

Försäkringsrörelsens risker

Särskilda med försäkringsrörelsen förknippade risker är

- risker som hänför sig till försvagad solvens och dess inverkan på risktagningens förmågan
- risken för försäkringsbolagens solidariska ansvar vid ett annat pensionsbolags konkurs
- risker som hänför sig till en kraftig minskning av försäkringsbeståndet
- risker som hänför sig till datasystem, mänskliga fel och övriga operativa risker.

Arbetspensionssystemet är beträffande arbetstagare (ArPL) delvis fonderande. Företagarpensionerna (FöPL) är gemensamt bekostade och till den del premien inte räcker till betalar staten skillnaden. Pensionerna är förmånsbaserade, dvs. de är inte beroende av fonderade medel. Redogörelsen begränsas i fortsättningen till ArPL-försäkringsrörelsen, då bolaget inte har någon egen risk för FöPL-försäkringar. Det finns ett litet bestånd av såväl APL- som FöPL-tilläggsförsäkringar men pga. deras ringa betydelse behandlas de inte närmare.

Beräkningsgrunderna är tillsvidare lika för alla arbetspensionsbolag så riskerna för ett enskilt bolag hänför sig till försäkringsbeståndets avvikelse från branschens genomsnitt. De väsentligaste riskerna ansluter sig till dödligheten och osäkerhetsfaktorer gällande invalidpensioner samt kreditförluster på försäkringspremier. Också omkostnadsintäkternas otillräcklighet kan innebära risker om försäkringsbeståndet är mera kostsamt att sköta än i genomsnitt.

Det s.k. utjämningsbeloppet fungerar som en buffert mot svängningar i försäkringsrörelsens resultat. Ansvaret har sjunkit under år 2013 från 124,2 miljoner euro till 116,2 miljoner euro och är på en betryggande nivå. De största orsakerna till minskningen är kreditförlusternas tillväxt samt det negativa resultatet från invalidpensions- och arbetslöshetspensionsrörelserna. Invalidpensionspremien har hållits på en lägre nivå än de förväntade pensionsutgifterna pga. att arbetspensionsbolagens utjämningsbelopp har närmast sig sin övre gräns. De förverkligade invalidpensionsutgifterna har varit lägre än de förväntade, vilket lett till att utjämningsbeloppet inte minskat i förväntad utsträckning. Av riskhanteringsorsaker uppföljs utvecklingen av utjämningsbeloppet samt görs analyser och utredningar såväl för internt bruk som för myndigheter.

Förutom försäkringsrörelsen på eget ansvar bör man i arbetspensionsbolag också beakta gemensamt bekostade pensioner och osäkerhetsfaktorer i anslutning till deras finansiering.

Någon risk för ett enskilt bolag innebär denna rörelse inte då de gemensamt bekostade pensionerna fördelas mellan alla pensionsanstalter. De gemensamma riskerna ligger i hurdan utvecklingen av pensionsutgifterna och ArPL-lönesumman är jämfört med antagandena vid premiesättningen. Den del av premien som hänför sig till de gemensamt bekostade pensionerna ska sättas på en sådan nivå att de täcks, vilket innebär att premiebetalarna bär denna risk.

Av premieinkomsten 452,8 miljoner euro år 2013 utgjorde 389,7 miljoner euro premie för gemensamt bekostade pensioner. Pensionsutbetalningarna exklusive skötselkostnader fördelade sig så att av 432,0 miljoner euro var 364,9 miljoner euro gemensamt bekostade. Av ansvarsskulden om 2 137,8 miljoner euro hänför sig 313,0 miljoner euro till gemensamt bekostade pensioner. Uppgifterna om gemensamt bekostade pensioner är uppskattningar.

Placeringsverksamhetens risker

Det allmänna målet för placeringsverksamheten i Veritas Pensionsförsäkring är att placera tillgångarna så, att de i olika finansiella scenarion täcker bolagets hela ansvarsskuld och ger en avkastning som åtminstone motsvarar kravet på förräntning av ansvarsskulden på längre sikt. Vid täckningen av ansvarsskulden bör man beakta hurdan försäkringsrörelse bolaget bedriver och ombesörja trygghet, avkastning och likviditet i de medel som skall täcka ansvarsskulden samt deras mångsidighet och spridning. Det främsta målet för riskkontrollen i placeringsverksamheten är att identifiera, analysera, mäta, rapportera och kontrollera de risker som kan äventyra uppfyllandet av ovan nämnda mål. Realiseringen och effekten av riskerna utvärderas, begränsas och övervakas av bolagets styrelse i samråd med verkställande direktören, aktuarieavdelningen och dess riskhantering samt placeringsavdelningen. Den dagliga placeringsverksamheten, riskhanteringen och placeringsadministrationen verkar under skilda ledningsgruppsmedlemmar på Veritas Pensionsförsäkring. Detta garanterar en oberoende riskhantering och rapportering.

Den största risken i placeringsverksamheten är allokeringensrisken, dvs. risken att fördelningen i olika tillgångsklasser är sådan att den inte ger en acceptabel avkastning. Allokeringensrisken begränsas med av styrelsen givna allokeringenslimiters och solvenslimiters; vars syfte är att garantera ett tillfredsställande solvensläge under tänkbara situationer. I allokeringensprocessen används förutom stokastiska optimeringsmetoder också kvalitativa verktyg.

De viktigaste placeringsrisktyperna efter allokeringensrisken är

- marknadsrisk inom tillgångsklasser (placeringsfördelningen inom tillgångsklasserna)
- kreditrisk (emittentrisk; motpartsrisk),
- likviditetsrisk (finansieringsrisk; marknadsrelaterad likviditetsrisk)
- operativa risker (risker förknippade med mänskligt förfarande, ICT-risker, externa risker)
- modellrisk (använda modeller och/eller deras parametrar ger inte en tillförlitlig bild av verkligheten eller lämpar sig inte för situationen i fråga).

Marknadsrisken kan i sin tur delas i

- ränterisk (risker förknippade med allmän räntenivå),
- räntemarginalrisk (prisrisken som härstammar från variationen i kreditobligationers riskpremier),
- aktierisk,
- fastighetsrisk,
- valutarisk,
- råvarurisk,
- övriga risker (såsom hedgefondrisker) samt
- särskilda derivatinstrumentrisker.

Vissa marknadsrisker kan hanteras med derivatinstrument, som används inom av styrelsen givna ramar för att skydda exponering i olika tillgångsklasser samt för att förbättra risk-/

avkastningsprofilen för portföljen. Användningen av derivatinstrument medför emellertid särskilda risker. De viktigaste riskerna är följande:

- marknadsrisk som mäts bl.a. med CVaR-simuleringar och stresstester, samt med hjälp av specifika derivatriskmått
- motpartsrisk
- finansieringsrisk
- likviditetsrisk
- operativ risk samt
- prissättningsrisk.

Derivatrisker och risker för användningen av alternativa instrument (särskilt hedgefonder) uppföljs kontinuerligt. Det finns av styrelsen givna specifika limiter på alternativportföljrisker.

Allokeringen i olika tillgångsklasser samt avkastningen på placeringarna presenteras i bokslutet bland nyckeltal och analyser. Den följande tabellen beskriver Veritas placeringar grupperade enligt risktyp i slutet av 2013:

	Grundfördelning				Riskfördelning				Avkastning		Volatilitet
	31.12.2013		31.12.2012		31.12.2013		31.12.2012		1-12.13	1-12.12 (24 mån)	
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	% ⁸⁾	milj. e	% ⁸⁾	%	%	
Ränteplaceringar	1 085,1	44,4	1 169,8	51,4	1 023,8	41,8	1 105,0	48,6	1,5	11,7	
Lånefordringar ¹⁾	26,4	1,1	34,0	1,5	26,4	1,1	34,0	1,5	2,8	3,6	
Masskuldebrevslån	980,0	40,1	1 054,4	46,3	918,6	37,5	989,5	43,5	1,6	12,5	3,6
<i>Masskuldebrev emitterade av offentliga samfund</i>	234,1	9,6	269,6	11,9	172,7	7,1	204,7	9,0	-1,2	8,5	
<i>Masskuldebrev emitterade av andra samfund</i>	745,9	30,5	784,8	34,5	745,9	30,5	784,8	34,5	2,4	14,3	
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ¹⁾²⁾	78,8	3,2	81,4	3,6	78,8	3,2	81,4	3,6	0,4	0,8	
Aktieplaceringar	886,3	36,2	678,2	29,8	886,3	36,2	678,2	29,8	16,7	13,9	
Noterade aktier	758,4	31,0	573,8	25,2	758,4	31,0	573,8	25,2	18,3	15,4	12,0
Kapitalplaceringar ³⁾	80,4	3,3	61,5	2,7	80,4	3,3	61,5	2,7	7,0	7,0	
Onoterade aktier ⁴⁾	47,5	1,9	43,0	1,9	47,5	1,9	43,0	1,9	8,9	1,7	
Fastighetsplaceringar	426,9	17,4	367,0	16,1	426,9	17,4	367,0	16,1	5,9	7,9	
Direkta fastighetsplaceringar	366,1	15,0	305,6	13,4	366,1	15,0	305,6	13,4	5,8	6,7	
Fastighetsplaceringsfonder	60,8	2,5	61,4	2,7	60,8	2,5	61,4	2,7	5,9	13,6	
Övriga placeringar	48,4	2,0	59,9	2,6	48,4	2,0	59,9	2,6	8,4	3,6	5,2
Placeringar i hedgefonder ⁵⁾	0,0	0,0	9,9	0,4	0,0	0,0	9,9	0,4	-5,3	-7,1	
Råvaruplaceringar	0,0	0,0	2,9	0,1	0,0	0,0	2,9	0,1	0,0	-9,8	
Övriga placeringar ⁶⁾	48,4	2,0	47,1	2,1	48,4	2,0	47,1	2,1	9,8	7,6	
Placeringar sammanlagt	2 446,6	100,0	2 275,0	100,0	2 385,3	97,5	2 210,1	97,1	7,4	11,3	4,0
Effekt av derivat ⁷⁾					61,4	2,5	64,9	2,9			
Placeringar till verkligt värde sammanlagt					2 446,6	100,0	2 275,0	100,0			
Masskuldebrevsportföljens modifierade duration	3,5										

¹⁾ Inklusive upplupna räntor.

²⁾ Inklusive kassa och bank samt köpeskillingsfordringar och -skulder.

³⁾ Inklusive kapitalfonder och mezzaninefonder.

⁴⁾ Inklusive onoterade fastighetsplaceringsbolag.

⁵⁾ Inklusive alla typer av andelar i hedgefonder oberoende av fondens strategi.

⁶⁾ Inklusive de poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag.

⁷⁾ Inklusive derivatens verkan på skillnaden mellan grundfördelningen och riskfördelningen. Påverkan av derivaten kan vara +/-.
Efter justeringen av skillnaden är slutsamman av riskfördelningen lika med grundfördelningen.

⁸⁾ Den proportionella andelen beräknas genom att använda slutsamman av "Placeringar till verkligt värde sammanlagt" som divisor.

Enligt lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden ska placeringarna för beräkning av solvensgränsen indelas i fem huvudgrupper och tjugo undergrupper. Grupperingen baserar sig på faktiska finansiella risker. Den procentuella fördelningen av Veritas Pensionsförsäkrings placeringar per huvudgrupp presenteras i tabellen nedan.

Placeringar enligt solvensgrupper

Grupp	31.12.2013	31.12.2012
I	8 %	10 %
II	32 %	37 %
III	17 %	16 %
IV	35 %	29 %
V	8 %	9 %

För pensionsbolag finns det ett s.k. tilläggsförsäkringsansvar, som är bundet till aktieavkastningen och som minskar eller ökar ansvarsskulden eller pensionsansvaret. Förräntningen av 10 procent av pensionsanstalternas ansvarsskuld eller pen-

sionsansvar baserar sig på den genomsnittliga avkastningen av pensionsanstalternas noterade aktieplaceringar. Detta betyder att pensionsystemet bär aktiekursrisken för placeringar i noterade aktier motsvarande 10 procent av ansvarsskulden. Den bolagsspecifika risken utgörs av att bolagets avkastning på noterade aktier kan avvika från pensionsanstalternas genomsnittliga avkastning.

Aktuarieavdelningens riskenhet har utvecklat CVaR- och andra riskverktyg som baserar sig på icke-normala distributioner och kompletterar dessa med stresstester. CVaR-analysernas resultat rapporteras regelbundet till den högsta ledningen samt placeringsavdelningen. I analyserna uppskattas också de riskbidrag som inverkar på CVaR; det klart största riskbidraget hänför sig till noterade aktier.

Marknadsrörelsernas effekter på solvenskapitalet kan åskådliggöras med stresstester. Bolagets rikshanteringsenhet gör stresstester för att bedöma risker i olika ekonomiska framtidsscenarier. Stresstesterna kompletterar de finansmatematiska riskmodellerna, och de är en väsentlig del av modellriskhanteringen.

Följande tabell visar effekten på solvenskapitalet och solvensgraden vid olika antagna marknadsrörelser (för noterade aktiers del före effekten från det aktieavkastningsbaserade tilläggsförsäkringsansvaret).

Stresstest 31.12.2013

Tillgångsklass	milj. €	Stresstest	Inverkan på solvenskapitalet (milj. €)	Inverkan på solvensgraden (%-enheter)
Ränteplaceringar	1 085,1	+1 %-enhet	-38	-2,0
Noterade aktier	758,4	-20 %	-108	-5,5
Fastighetsplaceringar	426,9	-10 %	-43	-2,2
Valuta	392,9	-10 %	-39	-2,0

En viktig del av riskhanteringen är diversifieringen av placeringar mellan och inom tillgångsklasser. Investeringarna får inte koncentreras till ett fåtal objekt och man bör se till att investeringarnas utveckling inte i alltför hög grad korrelerar med varandra. Risken för placeringarna i aktier, räntebärande instrument och fastigheter sprids geografiskt och på olika sektorer. I tabellerna nedan presenteras den geografiska spridningen av de noterade aktierna och fördelningen av fastighetsplaceringarna per fastighetstyp.

Noterade aktier enligt geografiskt område

	31.12.2013	31.12.2012
Finland	33 %	43 %
Euroområdet (exklusive Finland)	28 %	15 %
Andra	39 %	42 %

Fastigheter enligt fastighetstyp

	31.12.2013	31.12.2012
Bostadsfastigheter	13 %	14 %
Kontorsfastigheter	34 %	32 %
Affärsfastigheter	45 %	44 %
Industriella fastigheter	3 %	3 %
Övriga	5 %	7 %

Koncentrationsrisken mäts genom största exponeringar i olika tillgångsklasser. Ränterisken mäts med hjälp av modifierad duration, som mäter en ränteportföljs känslighet till förändringar i räntenivån. Den modifierade durationen för masskuldebrevsportföljen i Veritas Pensionsförsäkring per 31.12.2013 var 3,5 (31.12.2012: 4,0). Durationsrisken för ränteplaceringar kan analyseras inte bara genom helhetsportföljen, men också för olika maturitetssektorer då man önskar en exaktare bild av riskerna förknippade med avkastningskurvan.

Kreditrelaterad räntemarginalrisk (s.k. spread-risk) innebär att ett kreditinstruments värde sjunker pga. att instrumentets kreditriskpremie stiger. Denna risk kan mätas med spread duration för helhetsportföljen samt olika kreditvärdighetsklasser.

Inom masskuldebrevportföljen är kreditrisken den viktigaste riskdimensionen tillsammans med ränterisken. Kreditrisken kan indelas i

- emittentrisk
- motpartsrisk
- smittningsrisk (kreditrisken sprids mellan de olika instrumenten pga. beroendeförhållanden).

Eventuella förändringar i placeringsobjektens kreditvärdighet följs upp kontinuerligt för att hantera kreditrisker.

Veritas placerar i masskuldebrev både indirekt via fonder och i direkta masskuldebrev. Kreditvärderingsfördelningen per 31.12.2013 för Veritas masskuldebrevsportfölj var följande: AAA 11 %; AA 14 %; A 8 %; BBB: 23 %; övriga 45 % (fördelning per 31.12.2012: AAA 27 %; AA 2 %; A 15 %; BBB: 18 %; övriga 38 %). Masskuldebrevens kreditrisk i slutet av året fördelades i olika motpartstyper enligt följande:

Masskuldebrev enligt motpartstyp

	31.12.2013	31.12.2012
Stat och kommun	24 %	26 %
Företag	76 %	74 %

Bolagets likviditetsplanering utgår ifrån att oförutsedda förändringar i behovet av likvida medel främst regleras med penningmarknadsinstrument. Bolaget begränsar likviditetsrisker genom att ha minimikrav för innehav av likvida placeringar.

De politiska riskerna hänförde sig tidigare närmast till placeringar i nya marknader, men dessa risker har blivit allt viktigare i utvecklade marknader. Även om många av de politiska riskerna är fortsättningsvis förknippade med europeiska statsobligationer, hänför sig de största riskerna till nya marknader. I hanteringen av politiska risker är det viktigt att sprida landsrisker och hantera portföljen på ett proaktivt sätt.

Icke-finansiella risker har en mera central position i riskhanteringen än tidigare. Globaliseringen av placeringsaktiviteter och invecklad dokumentering kräver en due diligence -process gällande bl.a. juridiska och kontraktuella risker samt operativa risker.

God förvaltningskedja kan ses som en del av riskhanteringsprocessen. Bra förvaltning syftar till att minska risker för skadorna i den offentliga tillförlitligheten och att ge en bättre trygghet för långsiktiga avkastningar. Bolaget har av styrelsen fastställt insiderregler. Syftet med reglerna är att ha en sådan intern praxis för Veritas Pensionsförsäkrings placeringsverksamhet som främjar verksamhetens transparens samt ökar och säkrar den offentliga tillförlitligheten.

Veritas ägarstyrningsprinciper utgår ifrån att medlen placeras lönsamt på lång sikt. Andra centrala kriterier i placeringsprocessen är transparent verksamhet samt högklassig administration. I de bolag där vår ägarandel är betydande eller där ägandet anses vara av strategisk betydelse, deltar vi i bolagsstämmomötena och/eller besöker och kommunicerar vi med bolagets ledning för att bevaka våra intressen. I övriga bolagsstämmor deltar vi om särskild orsak föreligger.

Veritas Pensionsförsäkring följer i sin placeringsverksamhet den gällande lagstiftningen samt uppfyller en ansvarsfull profil, dvs. i verksamheten beaktas förutom ekonomiska aspekter också sociala dimensioner och miljöaspekter samt förvaltningsleden i placeringsobjekten. Med ansvarfull verksamhet strävar Veritas efter att trygga avkastningen och värdestegringen på lång sikt. Medel placeras inte i lagstridig verksamhet eller i verksamhet som är i strid med internationella avtal rörande mänskliga rättigheter och grundrättigheter. Dessa kriterier beaktas när placeringen görs, under den tid den är i Veritas ägo samt när man överväger att sälja. Veritas har undertecknat FN:s principer för ansvarfulla placeringar (UNPRI) och följer också de av Arbetspensionsförsäkrarna TELA utarbetade principerna för ansvarsfull placeringsverksamhet.

Operativa och övriga risker

Med operativ risk avser man risken för att bristfälligt fungerande interna processer, personer, system eller externa händelser orsakar direkta eller indirekta förluster. Bland övriga risker finns bl.a. strategiska risker; risker förknippade med marknadsföring och försäljning, juridiska risker; informationsrisker (dataskydd, datasäkerhet) samt regulativa risker och pandemirisker.

Realiseringen av riskerna förebyggs genom att upprätthålla och utveckla systematiska arbetsmetoder, system och kunskande, samt genom kontroller som stöder riskhanteringen. Innan nya arbetsmetoder tas i bruk uppgörs processbeskrivningar med inbyggda kontroller.

Då försäkringsbolagets organisation och interna kontroll fastställs ska operativa och övriga risker beaktas. Speciellt följande omständigheter är av stor betydelse:

- en fungerande administration och ett lednings- och rapporteringssystem
- en effektiv strategiprocess
- tydliga ansvarsområden och klart definierade befogenheter
- effektiv intern revision och riskhanteringsfunktion
- tillräckliga krav på nyckelpersoners kompetens.

En huvudregel i en organisation är att arbetsuppgifter, beslutanderätt och ansvar är fördelade på ett tillbörligt sätt så att ingen ensam, utan kontroll, sköter en åtgärd genom hela behandlingskedjan. Veritas Pensionsförsäkrings verksamhet utgår från definierade kärnprocesser, för vilka det har utsetts processansvariga. För att ytterligare klargöra ansvars- och be-

fogenhetsfrågor inom organisationen finns befattningsbeskrivningar för hela personalen. Den interna kontrollen är inbyggd i befattnings- och processbeskrivningarna. Den grundläggande idén är att hela personalen är medveten om och försöker identifiera eventuella risker inom sitt ansvarsområde och ska sträva efter att hantera risker enligt gällande anvisningar för respektive funktion.

De mest betydande operativa och övriga riskerna kartläggs minst en gång per år och riskerna har utnämnda ansvarspersoner. Processansvariga och riskernas ansvarspersoner uppskattar hur sannolikt det är att risken inträffar, hur stor riskens negativa inverkan på att man når sina målsättningar skulle vara samt med vilka metoder risken kan hanteras. Den dagliga uppföljningen av operativa och andra risker sker i de enskilda avdelningar, som också har den bästa kännedomen om processerna. Riskhanteringen ansvarar för koordineringen av riskbedömning och riskkontroll i nära samarbete med avdelningarna och bolagets interna revisor. Kontinuitetsplaner och beredskapsplaner uppgörs internt i bolaget samt tillsammans med myndigheter.